

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови
Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету іноземних мов
Світлана ВІРОТЧЕНКО

“30” серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Порівняльна стилістика

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
освітня програма	<u>Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова</u>
спеціалізація	<u>035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</u>
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	<u>іноземних мов</u>

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 7

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

МАРТИНЮК Алла Петрівна, д.ф.н., професор, професор кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

НЕФЬОЛОВА Олена Дмитрівна, к.ф.н., доцент, доцент кафедри англійської філології і методики викладання іноземної мови

Програму схвалено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

“28” серпня 2023 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

Олександр РЕБРІЙ

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри

Ірина МОРОЗОВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми “Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова”

Гарант
освітньо-професійної програми

Людмила СОЛОЩУК

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 15

Голова науково-методичної комісії
факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Порівняльна стилістика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 035 філологія, спеціалізації 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, денної форми навчання.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Порівняльна стилістика» є створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок викладацької та перекладацької діяльності, а також наукової роботи на базі засвоєння системної організації та особливостей мовленнєвого функціонування стилістичних ресурсів англійської та української мов.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни передбачають формування наступних програмних компетентностей.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики та перекладу) в процесі навчання та професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки (зокрема, порівняльної стилістики) і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність вибудовувати і реалізовувати перспективні лінії інтелектуального, культурного, морального і професійного саморозвитку та самовдосконалення, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства.

ЗК2. Здатність працювати в команді та автономно, взаємодіяти з керівництвом, колегами та партнерами.

ЗК3. Здатність до пошуку, аналізу і оцінки інформації з різних джерел, необхідної для професійного та особистого розвитку. Набуття навичок з інтерпретування інформації в усній формі, перекладання та реферування її письмово.

ЗК4. Здатність вільно спілкуватися державною мовою (усно і письмово).

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність приймати рішення в стандартних і нестандартних практичних ситуаціях і нести за них відповідальність.

ЗК7. Здатність використовувати інформаційно-комунікативні технології для вдосконалення професійної діяльності.

ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях з урахуванням міжкультурних аспектів комунікації.

ЗК9. Здатність спілкування англійською мовою у професійній діяльності, опрацювати фахову літературу іноземною мовою.

ЗК10. Здатність систематично виконувати домашні завдання, робити доповіді, реферати, науково-дослідні та проєктні роботи будь-якого типу.

ЗК11. Здатність об'єктивно оцінювати свої індивідуальні психологічні особливості.

ЗК12. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес.

ЗК13. Здатність розуміти і поважати різноманітність і мультикультурність суспільства.

Фахові компетентності курсу «Порівняльна стилістика» поділяються на змістовно та мовно орієнтовані.

Змістовно орієнтовані

ФК1. Здатність демонструвати знання з теорії та практики англійської мови; усвідомлювати специфіку мовознавчого та перекладознавчого компонентів; розуміти місце порівняльної стилістики в системі філологічної науки, її теоретичні основи, основні концепції і проблеми та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ФК2. Здатність формувати судження про значення і сутність своєї професійної діяльності з урахуванням соціальних, професійних і етичних позицій.

ФК3. Здатність знаходити оригінальне застосування існуючих знань й умінь з порівняльної стилістики поряд з практичним розумінням того, як існуючі методи досліджень і аналізу застосовуються в філологічній науці для створення та інтерпретації нового знання.

ФК4. Здатність критично переосмислювати набутий досвід та новітні досягнення філологічної науки в цілому і порівняльної стилістики зокрема, опираючись на здобуті мовні та соціокультурні знання.

ФК15. Здатність використовувати цифрові технології у професійній перекладацькій діяльності.

Мовно орієнтовані

ФК6. Здатність професійно застосовувати накопичені знання з порівняльного дослідження англійської й української мов, вільно й ефективно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК7. Здатність працювати з художніми та літературними текстами, а також текстами офіційно-ділової і вузькогалузевої спрямованості.

ФК9. Здатність розуміти стилістичний потенціал англійської та української мов та використовувати ці знання для перекладу текстових документів певної тематики: юридично-економічної, медичної, науково-технічної документації, публіцистичних статей, художньої літератури.

ФК10. Здатність використовувати різні види усної та письмової комунікації українською, англійською та другою іноземною мовами в професійній діяльності – у жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК11. Здатність ефективно формувати свою комунікативну стратегію та передбачати можливий розвиток подій у ситуаціях міжкультурного спілкування, користуватися різноманітними тактичними прийомами комунікації з урахуванням міжкультурної компетентності – знань звичаїв, традицій іншої культури, що забезпечує успішне спілкування між комунікаторами і досягнення запланованого прагматичного ефекту.

ФК14. Здатність робити аналіз текстів з соціокультурним забарвленням, знаходити специфічну лексику й лексико-граматичні конструкції, притаманні мовам, що вивчаються.

1.3. Кількість кредитів: 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова
Денна форма навчання
Рік підготовки – 4-й
Семестр – 8 й
Лекції – 26 год.
Практичні заняття – 4 год.
Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання – англійська
Вид підсумкового контролю – іспит

1.6. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Курс практичної граматики англійської мови, вступ до мовознавства, вступ до германської філології, історія германських мов, порівняльна лексикологія, порівняльна граMATика

1.7. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти мають досягти наступних програмних результатів навчання:

Знання

– Змістові

ПРН9. Знати структуру філологічної науки, вільно орієнтуватися в лінгвістичних та перекладацьких концепціях; усвідомлювати місце порівняльної стилістики в системі філологічної науки, її теоретичні основи, основні концепції і проблеми та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

– Мовні

ПРН9. Знати англійську та українську мови, їх структуру та функціонування, а також стилістичний потенціал цих мов; використовувати ці знання для висловлювання власної думки в усній і письмовій формах.

Вміння

ПРН1. Використовувати українську та англійську мови в усному та письмовому професійному спілкуванні, а також для організації ефективної міжкультурної комунікації; правильно використовувати систему мовних та мовленнєвих норм та правильно обирати комунікативну поведінку – таку, яка є адекватною ситуації спілкування.

ПРН2. Здійснювати пошук і використання інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, професійного і особистісного розвитку: добирати інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН3. Володіти основними традиційними і сучасними методами і засобами отримання, зберігання, переробки інформації; працювати з комп'ютером як засобом управління інформацією; працювати з інформацією в глобальних комп'ютерних мережах.

ПРН8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. Знати систему іноземної мови, бути здатним до інтерпретації літературних, наукових, ділових, публіцистичних, фольклорних текстів, включаючи пам'ятники писемності.

ПРН10. Ідентифікувати, класифікувати і аналізувати стилістичні одиниці різних мовних рівнів (фонетичного, морфологічного, синтаксичного, лексичного), визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН12. Збирати, аналізувати та демонструвати знання основних концепцій порівняльної стилістики, функціонально-стилістичного аналізу та інтерпретації тексту.

ПРН14. Планувати і здійснювати на належному рівні дослідження в галузі іноземної філології та перекладознавства з врахуванням положень порівняльної стилістики.

ПРН17. Здійснювати стилістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Комунікативні компетентності

ПРН5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН6. Здійснювати мовленнєву діяльність державною та іноземними мовами відповідно до цілей і ситуації спілкування в рамках тієї чи іншої діяльності.

ПРН7. Володіти соціокультурною компетенцією, що передбачає знання національно-культурних особливостей соціальної і мовленнєвої поведінки носіїв мови: їх звичаїв, етикету, соціальних стереотипів, історії та культури, а також способів користування цими знаннями в процесі спілкування.

ПРН11. Використовувати державну та іноземні мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ПРН13. Володіти навичками розробки та реалізації різного типу проєктів в освітніх і культурно-просвітницьких установах, в соціально-педагогічній, гуманітарно-організаційній, книговидавничій, мас-медійній та комунікативній сферах, що передбачають використання державної та іноземних мов.

Автономність та відповідальність

ПРН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення. Аналізувати робочу ситуацію, що склалася, здійснювати оцінку і корекцію власної діяльності, нести відповідальність за результати своєї роботи.

ПРН15. Дотримуватися правил академічної доброчесності, етичних та моральних принципів, що сприяють ефективному міжмовному та міжкультурному спілкуванню.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний блок 1. Система понять та методів порівняльної стилістики

Тема 1.1. Загальнотеоретичні проблеми порівняльної стилістики. Предмет і завдання порівняльної стилістики. Місце порівняльної стилістики у системі філологічних наук. Загальнометодологічні підвалини. Конкретно наукові основи. Історія походження, теорія та методи порівняльної стилістики.

Тема 1.2. Місце порівняльної стилістики серед інших стилістичних дисциплін. Літературознавча порівняльна стилістика та лінгвостилістика. Стиль та стилістика. Рівні аналізу. Явище синонімії. Типи синонімів. Прикладна та літературознавча порівняльна стилістика. Генеративна та рецептивна стилістика. Стилістична функція.

Тематичний блок 2. Стилістичні ресурси англійської та української мов

Тема 2.1. Графіко-фонетичні стилістичні засоби англійської та української мов. Звуконаслідування (ономатопія), алітерація, асонанс, консонанс. Евфонія, какофонія. Графічні засоби. Рима. Ритм. Наголос. Поняття стилістичного засобу на морфологічному рівні.

Тема 2.2. Лексичні стилістичні засоби англійської та української мов. Денотативне і конотативне значення слова. Стилістична диференціація словарного складу сучасної англійської та української мов. Поетизми, архаїзми, варваризми, книжкові слова, неологізми, терміни. Стилістичні функції слів зниженого стилістичного реєстру: колоквіалізми, сленг, жаргонізми, діалектизми, професіоналізми, вульгаризми. Стилістичне використання фразеології.

Тема 2.3. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Загальна характеристика. Фігури заміщення: фігури кількості (гіпербола, літота, мейозис).

Тема 2.4. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури заміщення: фігури якості: метонімічна група (метонімія, синекдоха, перифраз, евфемізм).

Тема 2.5. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури заміщення: фігури якості: метафорична група (метафора, персоніфікація, порівняння).

Тема 2.6. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури заміщення: фігури якості: метафорична група (алегорія, алюзія, антономазія); фігури контрасту (іронія, сарказм).

Тема 2.7. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури поєднання: фігури тотожності (епітет, синонім); фігури протиставлення (оксиморон, антитеза, парадокс).

Тема 2.8. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури поєднання: фігури нерівності (зевгма, каламбур; градація і спадна градація).

Тема 2.9. Синтаксичні стилістичні фігури англійської та української мов. Поняття стилістичного засобу на синтаксичному рівні. Фігури, засновані на: 1) редукції вихідної моделі (еліпсис, апозіопезис, номінативні речення, асиндетон), парцеляція; 2) експансії вихідної моделі (повтор, перелічення, синтаксична тавтологія, полісиндетон); 3) зміні порядку компонентів вихідної моделі (інверсія, відокремлення); 4) формальних та змістових взаємодіях кількох синтаксичних конструкцій або речень у контексті (паралелізм, хіазм, анафора, епіфора).

Тематичний блок 3. Функціональна стилістика англійського та українського тексту.

Тема 3.1. Функціональні стилі англійської та української мов. Стилiстична диференціяція сучасних англійської та української мов. Мовна система, функціональні стилі й індивідуальне мовлення. Основні протиставлення на рівні норми. Функціональні стилі мовної діяльності: офіційно-діловий, науково-професійний, газетний, публіцистичний, літературний, розмовний.

Тема 3.2. Стилiстика англійського та українського тексту. Текст і деякі вихідні поняття стилістики тексту. Способи аналізу художнього тексту. Контекст. Текстова інтерпретація. Основні категорії тексту і їхнє стилістичне використання: інтегративність тексту, дискретність тексту, персональність / інперсональність тексту, установка на читача.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Разом	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Тематичний блок 1. Система понять та методів порівняльної стилістики						
Тема 1.1. Загальнотеоретичні проблеми порівняльної стилістики. Предмет і завдання порівняльної стилістики. Місце у системі філологічних наук. Загальнометодологічні підвалини. Конкретно наукові основи. Історія походження, теорія та методи.	7	2				5
Тема 1.2. Місце порівняльної стилістики серед інших стилістичних дисциплін. Літературознавча порівняльна стилістика та лінгвостилістика. Стель та стилістика. Рівні аналізу. Явище синонімії. Типи синонімів. Прикладна та літературознавча порівняльна стилістика. Генеративна та рецептивна стилістика. Стилiстична функція.	7	2				5
Разом за тематичним блоком 1	14	4				10
Тематичний блок 2. Стилiстичні ресурси англійської та української мов						
Тема 2.1. Графіко-фонетичні стилістичні засоби англійської та української мов. Звуконаслідування (ономатопія), алітерація, асонанс, консонанс. Евфонія, какофонія. Графічні засоби. Рима. Ритм. Наголос. Поняття стилістичного засобу на морфологічному рівні.	7	2				5
Тема 2.2. Лексичні стилістичні засоби англійської та української мов Денотативне і конотативне значення слова. Стилiстична диференціяція словарного складу сучасної англійської та української мов. Поетизми, архаїзми,	7	2				5

варваризми, книжкові слова, неологізми, терміни. Стилiстичнi функцiї слiв зниженого стилiстичного тексту: колоквiалiзми, сленг, жаргонiзми, дiалектизми, професiоналiзми, вульгаризми. Стилiстичне використання фразеологiї.					
Тема 2.3. Лексичнi стилiстичнi фiгури англiйської та української мов. Загальна характеристика. Фiгури заміщення: фiгури кiлькостi (гiпербола, лiтота, мейозис).	6	2			4
Тема 2.4. Лексичнi стилiстичнi фiгури англiйської та української мов. Фiгури заміщення: фiгури якостi: метонiмiчна група (метонiмiя, синекдоха, перифраз, евфемiзм).	7	2			5
Тема 2.5. Лексичнi стилiстичнi фiгури англiйської та української мов. Фiгури заміщення: фiгури якостi: метафорична група (метафора, персонiфiкацiя, порiвняння).	6	2			4
Тема 2.6. Лексичнi стилiстичнi фiгури англiйської та української мов. Фiгури заміщення: фiгури якостi: метафорична група (алегорiя, алюзiя, антономазiя); фiгури контрасту (iронiя, сарказм).	6	2			4
Тема 2.7. Лексичнi стилiстичнi фiгури англiйської та української мов. Фiгури поєднання: фiгури тотожностi (епiтет, синонiм); фiгури протиставлення (оксиморон, антитеза, парадокс).	6	2			4
Тема 2.8. Лексичнi стилiстичнi фiгури англiйської та української мов. Фiгури поєднання: фiгури нерiвностi (зевгма, каламбур; градацiя i спадна градацiя).	6	2			4
Тема 2.9. Синтаксичнi стилiстичнi фiгури англiйської та української мов. Поняття стилiстичного засобу на синтаксичному рiвнi. Фiгури, заснованi на: 1) редуцiї вихiдної моделi (елiпсис, апозiопезис, номiнатиvнi речення, асиндетон), парцеляцiя; 2) експансiї	7	2			5

вихідної моделі (повтор, перелічення, синтаксична тавтологія, полісиндетон); 3) зміні порядку компонентів вихідної моделі (інверсія, відокремлення); 4) формальних та змістових взаємодіях кількох синтаксичних конструкцій або речень у контексті (паралелізм, хіазм, анафора, епіфора).						
Разом за тематичним блоком 2	58	18				40
Тематичний блок 3. Функціональна стилістика англійського та українського тексту						
Тема 3.1. Функціональні стилі англійської та української мов. Стилістична диференціація сучасних англійської та української мов. Мовна система, функціональні стилі й індивідуальне мовлення. Основні протиставлення на рівні норми. Функціональні стилі мовної діяльності: офіційно-діловий, науково-професійний, газетний, публіцистичний, літературний, розмовний.	9	2	2			5
Тема 3.2. Стилістика англійського та українського тексту. Текст і деякі вихідні поняття стилістики тексту. Способи аналізу художнього тексту. Контекст. Текстова інтерпретація. Основні категорії тексту і їхнє стилістичне використання: інтегративність тексту, дискретність тексту, персональність / інперсональність тексту, установка на читача.	9	2	2			5
Разом за тематичним блоком 3	18	4	4			10
Разом	90	26	4			60

4. Практичні заняття

Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
Тематичний блок 1-3.		
Тема 1. Ідентифікація та встановлення функцій стилістичних засобів та фігур	2	Формувальне оцінювання

графічно-фонетичного, морфологічного, лексичного та синтаксичного рівнів англійської та української мов у текстах різних стилів.		(індивідуальне, групове, фронтальне), підсумковий тест на множинний вибір
Тема 2. Стилiстичний аналіз англійського та українського художнього тексту.	2	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове, фронтальне), підсумковий тест на множинний вибір
Разом	4	

5. Самостійна робота студентів

№ з/п	Назва підтеми та пункту	Зміст самостійної роботи	Кількість годин	Форма контролю
Тематичний блок 1. Система понять та методів порівняльної стилістики				
1	Тема 1.1. Загальнотеоретичні проблеми порівняльної стилістики. Предмет і завдання порівняльної стилістики. Місце у системі філологічних наук. Загальнометодологічні підвалини. Конкретно наукові основи. Історія походження, теорія та методи.	Опрацювання матеріалу за темою 1.1. (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та інтернет-джерелами), підготовка до поточного тесту	5	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне / письмове / комп'ютерне); поточне тестування (питання множинного вибору)
2	Тема 1.2. Місце порівняльної стилістики серед інших стилістичних дисциплін. Літературознавча порівняльна стилістика та лінгвостилістика. Стель та стилістика. Рівні аналізу. Явище синонімії.	Опрацювання матеріалу за темою 1.2 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної	5	Поточне тестування (питання множинного вибору)

	Типи синонімів. Прикладна та літературознавча порівняльна стилістика. Стилiстика від автора та стилістика декодування. Стилiстична функція.	роботи, підручниками та інтернет-джерелами), підготовка до усного опитування та поточного тесту		
	Разом за тематичним блоком 1		10	
Тематичний блок 2. Стилiстичні ресурси англійської та української мов				
1	Тема 2.1. Графіко-фонетичні стилістичні засоби англійської та української мов. Звуконаслідування (ономатопія), алітерація, асонанс, консонанс. Евфонія, какофонія. Графічні засоби. Рима. Ритм. Наголос. Поняття стилістичного засобу на морфологічному рівні.	Опрацювання матеріалу за темою 2.1 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та інтернет-джерелами), підготовка до поточного тесту	5	Поточне тестування (питання множинного вибору)
2	Тема 2.2. Лексичні стилістичні засоби англійської та української мов. Денотативне і конотативне значення слова. Стилiстична диференціяція словарного складу сучасної англійської та української мов. Поетизми, архаїзми, варваризми, книжкові слова, неологізми, терміни. Стилiстичні функції слів зниженого стилістичного тексту: колоквіалізми, сленг, жаргонізми, діалектизми,	Опрацювання матеріалу за темою 2.2. (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та інтернет-джерелами), підготовка до поточного тесту	5	Поточне тестування (питання множинного вибору)

	професіоналізми, вульгаризми. Стилiстичне використання фразеологiї.			
3	Тема 2.3. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Загальна характеристика. Фігури заміщення: фігури кількості (гіпербола, літота, мейозис).	Опрацювання матеріалу за темою 2.3 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та інтернет-джерелами); підготовка до практичного заняття	4	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне та / або письмове)
4	Тема 2.4. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури заміщення: фігури якості: метонімічна група (метонімія, синекдоха, перифраз, евфемізм).	Опрацювання матеріалу за темою 2.4 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та інтернет-джерелами); підготовка до поточного тесту	5	Поточне тестування (питання множинного вибору)
5	Тема 2.5. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури заміщення: фігури якості: метафорична група (метафора, персоніфікація, порівняння).	Опрацювання матеріалу за темою 2.5 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та	4	Поточне тестування (питання множинного вибору)

		інтернет-джерелами); підготовка до поточного тесту		
6	Тема 2.6. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури заміщення: фігури якості: метафорична група (алегорія, антономазія); контрасту (сарказм).	Опрацювання матеріалу за темою 2.6 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та інтернет-джерелами); підготовка до поточного тесту	4	Поточне тестування (питання множинного вибору)
7	Тема 2.7. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури поєднання: фігури тотожності (епітет, синонім); протиставлення (оксиморон, парадокс).	Опрацювання матеріалу за темою 2.7 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та інтернет-джерелами); підготовка до поточного тесту	4	Поточне тестування (питання множинного вибору)
8	Тема 2.8. Лексичні стилістичні фігури англійської та української мов. Фігури поєднання: фігури нерівності (зевгма, каламбур; градація і спадна градація)	Опрацювання матеріалу за темою 2.8 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та	4	Поточне тестування (питання множинного вибору)

		інтернет-джерелами); підготовка до поточного тесту		
9	Тема 2.9. Синтаксичні стилістичні фігури англійської та української мов. Поняття стилістичного засобу на синтаксичному рівні. Фігури, які засновані на: 1) редуції вихідної моделі (еліпсис, апозіопезис, номінативні речення, асиндетон), парцеляція; 2) експансії вихідної (повтор, перелічення, синтаксична тавтологія, полісиндетон); 3) зміні порядку компонентів вихідної моделі (інверсія, відокремлення); 4) формальних та змістових взаємодіях кількох синтаксичних конструкцій або речень у контексті (паралелізм, хіазм, анафора, епіфора).	Опрацювання матеріалу за темою 2.9 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та інтернет-джерелами); підготовка до поточного тесту	5	Поточне тестування (питання множинного вибору)
	Разом за тематичним блоком 2		40	
Тематичний блок 3. Функціональна стилістика англійського та українського тексту				
1	Тема 3.1. Функціональні стилі англійської та української мов. Стилiстична диференціяція сучасних англійської та української мов. Мовна система, функціональні стилі й індивідуальне мовлення. Основні протиставлення на рівні норми.	Опрацювання матеріалу за темою 3.1 (робота з електронним конспектом лекцій, методичними рекомендаціями та завданнями для самостійної роботи, підручниками та	5	Формувальне оцінювання (індивідуальне, групове; усне та / або письмове), поточне тестування (питання множинного вибору)

	Функціональні стилі мовної діяльності: офіційно-діловий, науково-професійний, газетний, публіцистичний, літературний, розмовний.	інтернет-джерелами), підготовка до усного опитування та поточного тесту		
2	Тема 3.2. Стилiстика англiйського та українського тексту. Текст i деякi вихiднi поняття стилiстики тексту. Способи аналізу художнього тексту. Контекст. Текстова iнтерпретацiя. Основнi категорiї тексту i їхнє стилiстичне використання: iнтегративнiсть тексту, дискретнiсть тексту, персональнiсть / iнперсональнiсть тексту, установлення на читача.	Опрацювання матерiалу за темою 3.2 (робота з електронним конспектом лекцiй, методичними рекомендацiями та завданнями для самостiйної роботи, пiдручниками та iнтернет-джерелами); пiдготовка до усного опитування та поточного тесту	5	Формувальне оцiнювання (iндивiдуальне, групове; усне та / або письмове), поточне тестування (питання множинного вибору)
	Разом за тематичним блоком 3		10	
Разом			60	

6. Iндивiдуальнi завдання

Реферат/презентацiя

7. Методи навчання

I. Iнiцiальнi (викладач – студент):

1. Методики пiдходу «Iнтегроване навчання предмета й iноземної мови» (CLIL / Content and language integrated learning).

1.1. Словесно-аудiальнi (лекцiя, розповiдь, бесiда), у тому числi – iнтерактивнi (iнтерактивна лекцiя, опитування, дискусiя, обговорювання, пояснення); комунікативнi (мозковий штурм).

1.2. Наочно-вiзуальнi (викладання з пiдтримкою (scaffolding) – демонстрацiя з Power Point.

II. Респонсивнi (студент – викладач):

1. Теоретичнi: робота з першоджерелами, пiдручниками, iнтернет-матерiалами, пошук необхідної iнформацiї.

2. Практичнi:

2.1. Усні завдання: доповіді/відповідь, рецензування доповіді/відповіді; аналіз помилок в письмових завданнях.

2.2. Письмові завдання: реферат (індивідуальний або груповий), конспект лекцій (індивідуальний)

8. Методи контролю

1. Метод усного контролю: врахування активності студентів на лекціях та практичних завданнях (відповіді на питання лектора); презентація індивідуального / групового реферату; відгук на реферат / його презентацію.
2. Метод письмового контролю: індивідуальний / груповий реферат / його презентація.
3. Метод тестового контролю: тест на множинний вибір.
4. Метод самоконтролю за ефективністю науково-пізнавальної діяльності.
5. Іспит

9. Схема нарахування балів

Розділ 1			Поточний контроль виконання завдань, передбачених навчальним планом	Іспит	Разом
T1	T2	T3			
15	25	20	60	40	100

Сумарна оцінка за семестр містить два складники:

1) робота протягом семестру (60 балів);

2) іспит (40 балів)

1. Робота протягом семестру (загальна кількість балів – 60):

- 12 поточних тренувальних тестів на множинний вибір (за 1 тест – 4 бали; максимальна кількість балів за поточні тести – 48;
- 2 підсумкових тести – за кожен – 6 балів; максимальна кількість балів за підсумкові тести – 12
- індивідуальні / групові реферати або презентації за матеріалом, що вивчається, виконуються за бажанням студента (максимально 5 балів). Реферати/презентації мають містити такі складові: титульний аркуш/тема, зміст/план, вступ, викладення матеріалу, висновки та список використаних першоджерел. Критерії оцінювання: змістовність – 3 бали; організація матеріалу, у тому числі, оформлення та мова, список джерел – 2 бали.

Студент отримує допуск до підсумкового семестрового контролю, якщо він впорався з 50% навчального матеріалу, тобто набрав не менше 30 балів.

Іспит (тест множинного вибору) складається з 40 питань, вірна відповідь на кожне з яких становить 1 бали. Максимальна кількість балів за іспит – 40.

Максимальна кількість балів за семестр – 100.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для іспиту	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення:

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проєктор), веб-сервіс GoogleClassroom.

11. Рекомендоване методичне забезпечення

Базова література:

1. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 224 с.
2. Мартинюк А.П. Курс «Порівняльна стилістика» в презентаціях. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022. <http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>.

Допоміжна література:

1. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посiбник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с.
2. Кухаренко В.А. Практикум зі стилістики англійської мови: Підручник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2003. 160 с.
3. Мартинюк А.П. Проблема смислотворення в комунікації // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. 2020. Вип. 91 <https://doi.org/10.26565/2227-8877-2020-91-04>
4. Мартинюк А.П., Понікарьова А.Ю. Риторичні функції сугестії як засобу сугестивного впливу // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. 2021. Вип. 94. С. 20-26.
5. Нефьодова О.Д., Гаврикова І.О. Типологічні характеристики англійськомовної книжки-абетки як мультимодального тексту. // Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики навчання іноземних мов в дослідженнях студентів. 2022. Вип. 18. С. 9-16
6. Нефьодова О.Д. Засоби та наслідки актуалізації прецедентного імені в комунікації // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія: Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. 2016. Вип. 84. С. 108-114.

7. Нефьодова О.Д. Реалізація інтертекстуального потенціалу прецедентного феномену “HUMPTY DUMPTY” в англomовних текстах різних функціональних стилей // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія: Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. 2017. Вип. 86. С. 110-117.
8. Нефьодова О.Д. Roots to Branches: ретроспективна та перспективна інтертекстуальність фанфікшн Великої Британії // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов, 2022. Вип. 95. С. 14-19.
9. Самохіна В.О. Жарт у сучасному комунікативному просторі Великої Британії та США: монографія. Вид. 2-е перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. 360 с.
10. Самохіна В.А. Текстуальні і дискурсивний аспекти сучасного англomовного жарту // Когніція, комунікація, дискурс. 2021. №5. С. 52-73
11. Словник тропів і стилістичних фігур / [автор-укладач В. Ф. Святовець]. Київ : Академія, 2011. 176 с.
12. Bally, C. Précis de stylistique. Genève : A. Eggimann, 1905. 183 p.
13. Beaugrande R., Dressler W. The introduction to text linguistics. London : Longman, 1981. 270 p.
14. Crystal D., Davy D. Investigating English style. London : Longman, 1969. 264 p.
15. Freeman D. Essays in modern stylistics. London, New York : Methuen, 1981. 416 p.
16. Halliday M.A.K. Language as social semiotic: The social interpretation of language and meaning. London : Edward Arnold, 1978. 256 p.
17. Iser W. Interaction between text and reader // The reader in the text. Princeton : Princeton University Press, 1980. 452 p.
18. Kovalenko, L., Martynyuk, A. Verbal, visual, and verbal-visual puns in translation: cognitive multimodal analysis // Cognition, Communication, Discourse. 2021. Vol. 22. P. 27-41. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2021-22-02>
19. Lakoff G., Johnson M. Metaphors We Live by. Chicago : Chicago Univ. Press, 1980. 242 p.
20. Leech G., Short M. Style in fiction. London : Longman, 1981. 420 p.
21. Lukyanova T., Martynyuk A. Rational and non-rational in multi-semiotic meaning making // Text-Image-Music: Crossing the Borders. Intermedial conversations on the poetics of verbal, visual and musical texts. 2021. Vol.19 / A. Pawelec, A. Shaw and G. Szpila (Eds.). Berlin : Peter Lang. P. 341-355.
22. Martynyuk, A., Akhmedova, E. Cognitive translation analysis of fiction simile // Cognition, Communication, Discourse. 2021. Vol. 23. P. 72-86. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2021-23-05>
23. Martynyuk A., Meleshchenko O. Socio-pragmatic potential of (verbo)-visual metaphonymy in Internet memes featuring Donald Trump // Metaphor and the Social World. 2022. Vol. 12(1). P. 69-91.

24. Nørgaard N., Montoro R., Busse B. Key terms in stylistics. London, New York : Continuum, 2010. 269 p.
25. Widdowson H. Stylistics and the teaching of literature. London : Routledge, 1975. 265 p.
26. Zhulavska O. Martynyuk A. English-Ukrainian translations of synesthetic metaphors // Translation Today: Translation and Power. Studies in linguistics, Anglophone literatures and cultures. Berlin: Peter Lang GmbH, 2020. Vol 27. P. 271–279

Інформаційні ресурси:

1. Cambridge Dictionary Online. URL: <http://dictionary.cambridge.org/>
2. Longman English Dictionary Online. URL: <http://www.ldoceonline.com/>
3. Macmillan English dictionary and thesaurus. URL: <http://www.macmillandictionary.com/>
4. Thesaurus. Com URL: <http://thesaurus.reference.com/>
5. Online English Thesaurus URL: <http://www.lingvozone.com/free-online-thesaurus>
6. Computational resources for linguistic research [електронний ресурс]. URL: <http://billposer.org/linguistics/computation/resources.html>
7. Data visualization URL: <https://digitalresearchtools.pbworks.com/w/page/17801661/Data%20Visualization>
8. Digital research tools for linguistics. URL: <https://digitalresearchtools.pbworks.com/w/page/17801682/Linguistic%20Tools>
9. Literary devices. URL: <https://literarydevices.net/>
10. Literary terms. URL: <https://literaryterms.net/>
11. Schibles E.W. Humor. Reference guide. URL: www.dueseldorf.de
12. Stylistic devices. URL: <https://www.litcharts.com/literary-devices-and-terms>

До робочої програми додаються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних занять
- 3) Завдання для підсумкового контролю (іспит включно)
- 4) Електронне забезпечення

SUMMARY

The course “**Comparative Stylistics**” has been created within the framework of the Erasmus+ Project 610427-EE-2019-EPPKA2-CBHE-JP Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine’s Multilingual Education and European Integration (MultiEd)

Components modified:

- literature updated;
- key terms introduced;
- competencies and learning outcomes added;

- constructive alignment observed throughout the course;
- self-study specified (see Self-Study Guidelines attached to the syllabus)
- peer-assessment envisaged during the presentation of projects;
- entry and final tests
- groupwork during practical classes
- interactive lectures

The course is delivered in the academic year 2022/23 (8th semester) to BA students of the 4th year majoring in English at the School of Foreign Languages of V.N. Karazin Kharkiv National University.

Branch of knowledge: 035 Philology

Specialization: 035.041 Germanic languages and Literature, Translation inclusive.

Status of the discipline: cycle of professional courses; compulsory course

Developers and Lecturers: Prof. Alla MARTYNYUK, DSc in Linguistics, Mykola Lukash Translation Studies Department, Prof., Olena NEFYODOVA, CSc in Linguistics, Department of English Philology and Methodology of Foreign Language Teaching, Associate Prof.

Course volume:

3 ECTS; 30 hours of class work (26 lectures, 4 practical classes); 60 hours of self-study

Form of final control: examination (multiple choice test): A, B, C, D

Course language: English

Course prerequisites: level of English – B2-C1; Introduction to General Linguistics, Introduction to Germanic Philology; History of the English Language; English Lexicology with a Comparative component, Theoretical Grammar

Course summary:

The course “Comparative Stylistics” is compulsory for students who work towards their BA degree majoring in English. The course aims at developing in students an understanding of the key concepts of English stylistics in comparison with their Ukrainian counterparts as well as exploring practical ideas in order to help students better integrate into the English language teaching and translation practices. The course features such professionally oriented issues as the system of stylistic means of present-day English; material resources of stylistics; expressive stylistic means; tropes and figures; functional styles.

Competencies:

Integral competency: ability to solve complex professional and research problems in the field of linguistics, Stylistics in particular.

General competencies:

- ability to think critically and be self-critical;
- ability to study and to acquire present-day knowledge;
- ability to search, process, and critically analyze information from various sources;
- ability to identify, formulate and solve philological problems;
- ability to work in a team and on one's own;
- ability to communicate in English;
- aptitude for abstract thinking, analysis and synthesis;
- ability to apply knowledge in real-life situations;
- command of information and communication technologies.

Professional competencies:

- knowledge of the structure of Philology and its theoretical tools;
- ability to use the knowledge of the English language theory in professional activities;
- ability to collect, analyze, systematize and interpret linguistic (grammatical) facts, provide grammatical interpretation of text and discourse;
- ability to freely use specialized terminology in solving professional tasks.

Learning outcomes:

Students are to

- have the knowledge of the following content: the main problems in the sphere of Philology, approaches to solving them by using appropriate methods and innovative approaches;
- language: English, its structure and functioning as well as language norms, spelling and punctuation in particular;
- be able to: use the knowledge of English in expressing one's thoughts orally and in writing; find the necessary information in different sources, process it and use it for professional purposes and personal growth; use information and communication technologies

Communicative competencies: be able to work in a team with people of different cultures, religions and political persuasions;

Autonomy and responsibility: to manage the process of studying and life-long learning; to be able to analyze and evaluate one's performance and bear responsibility for one's work; to adhere to the principles of academic integrity and professional ethics.

Assessment and feedback:

- formative tests – 30 points – 12 tests, 2.5 points each (explanation to each question is embedded in the test automatic feedback)
- summative test – 10 points – 2 tests, 5 points each (explanation to each question is embedded in the test automatic feedback)
- projects (additional bonus) – 5 points (oral feedback is given after the case presentation); presentation of the project with visual support and answering the questions of the audience (feedback is given by the teacher)

- examination test – 60 points

Course quality monitoring

1. Syllabus feedback from internal and external (peer-)reviewers
2. Feedback from students who attend the course
3. Students' performance in the course